సజీవ ప్రేతం

కళ్ళు సరిగా కనపడవు, చెవులు వినపడవు. పొద్దుటి పూట అరుగుమీద కూచుంటుంది. రోడ్డుమీద పొయ్యేవాళ్లని చూస్తుందనుకోను. ఏదో ప్రపంచంలో ఉన్నట్టుంటుంది. ఏ మాలోచిస్తుంది? పూర్వవృత్తాంతం ఎప్పుడన్నా జ్ఞప్తికి తెచ్చుకుంటుందా? గడచినదాన్ని గురించి ఏమనుకుంటుంది? తన ఇప్పటిస్థితికి తనమీద ఎంత నేరం వేసుకుంటుంది! ఇతర్ల మీద ఎంత నేరం వేస్తుంది? ఈ విషయాలన్నీ అడిగి తెలుసుకుందామనుకుంటాను. కాని సాహసం చాలదు. చూస్తూ చూస్తూ మురికిగుంట నెవరు కెలుకుతారు? గుడ్డీ, చెవుడూ కూడానూ! గట్టిగాఅరవాలి... ఇంతాచేసి నన్ను గుర్తిస్తుందో గుర్తించదో!... జన్మలో ఆ మనిషిని నేనెరుగుదునంటే ఎవరు నమ్ముతారు? ... వనజాక్షికోసం పరిచయం చేసుకుంటున్నాననుకుంటారు! అని నన్ను నేను నిరుత్సాహ పరుచుకుంటాను.

ఒకప్పు డామనిషిని నేను బాగానే ఎరుగుదును. చూడటానికి ముసిల్దానల్లే ఉంటుంది గాని ఆ మనిషి కెన్నో ఏళ్లు లేవు. నా యీడుదే. యాభై రెండేళ్ళు. ఈ మనిషికి పెళ్ళి కావటం నే నెరుగుదును. పదకొండేళ్ళవాణ్ని. నన్ను కాకుండా ఇంకోణ్ని చేసుకుందని నాకు కోపంకూడా వచ్చింది. పదమూడేళ్ళవాడికే ఇచ్చేశారు. లేకపోతే నే నంత విచారించక పోదును.

చాలా మంచి పిల్ల. ఎవరూ ఒక్కమాట అని ఎరగరు. ఎంత ఓర్పు! ఇంటి పనంతా చేసేది. తొందరపడి అకారణముగా ఎవరన్నా ఓమాట అన్నా మాట్లాడేదికాదు. కాని చిన్నతనంనించే చెడ్డ సహవాసాలబ్బి చెడిపోయింది. కాపరానికి పోకపూర్వమే ఒక స్కూలు కుర్రాడితో స్నేహంచేసింది. (అప్పట్లో పదమూడేసి ఏళ్ళవాళ్ళు స్కూలుఫైనలుకు రావటం ఎరగం.) ఇడ్లను అమ్మే మహాలక్ష్మమ్మ సారథ్యం. పాలేపువారి వెనకఇంట్లో సమావేశాలు. తల్లిదండ్రులు కనుక్కొని కొట్టారు. పడి ఫూరుకుంది. కాని చేసేపని మానలేదు.

కాపరాని కెళ్ళింది. కొంతకాలం సరిగానే ఉంది. మొగుడివేపు దగ్గిర చుట్టాలతోనే కత్తు కలిపింది. మొగుడి సంసారం పెద్ద కలసంసారం కాదు. బంధువుల ప్రాపకం ఆటే లేదు. అటువంటిది బంధువులిప్పుడు కలిసి రాసాగారు... చాలాసార్లు పట్టుబడింది. పెద్దపెట్టున అల్లరి జరిగే అవకాశం లేకపోయింది. మొగుడు అసమర్థుడు, గట్టిగా తిరగబడి ఐసా పైసా తేల్చలేకపోయినాడు.

ఆ విధంగా జరిగిపోయివుంటే ఎట్లా ఉండేదో. ఊళ్ళో ఉన్న రౌడీమూక మనిషి సంగతి పసికట్టారు. ప్రయత్నించారు. అందకపొయ్యేటప్పటికి అల్లరికి పూనుకున్నారు. అల్లరి జాస్తి అయింది. భరించలేక వాళ్ళకి లొంగిపోయింది.

కాపరానికి చాలా చెడ్డపేరు వచ్చింది. ఇల్లు కుక్కల దొడ్డి అయిపోయింది. అంతా అయిపోయినాక మొగుడు మొగతనం ప్రకటించాడు. పెళ్ళాన్ని ఇంట్లోనుంచి పొమ్మన్నాడు. మారు మాట్లాడకుండా ఇల్లువదలి వెళ్ళిపోయింది.

ఇల్లు దాటించటానికి ఒక ఆసామీ సాయపడ్డాడు. ఒక నెల్లాళ్ళు అయన ఊళ్ళన్నీ తిప్పి, డబ్బు బోలెడు తగలేసి పశ్చాత్తాపం వచ్చి, "ఛీ, పాడుముండా! నీకోసం ఇంతడబ్బు తగలేశాను. నన్ను నాశనంచేశావు!" అని తిట్టి, నడి సముద్రములో వొదిలి వెళ్ళిపోయినాడు.

ఆ సమయానికి కడుపుతో ఉంది. ఆరోనెల. ఫలాని చోట రహస్యంగా కనవచ్చునని తెలిసి ఎవరినో సహాయం తీసుకుని వెళ్ళింది. కన్నది. వాళ్లు కానీ అడగలేదు. బాగానే పురుడు పోశారు.

అక్కడికో పెద్దమనిషి వచ్చాడు. మాటల సందర్భంలో ఈ మనిషిని గురించి విన్నాడు. తనవెంట తల్లినీ పిల్లనీ పట్టుకెళ్ళాడు.

తన అదృష్టాన్ని నమ్మలేకపోయింది. పెద్దఉద్యోగస్తుడు. సంస్కారం గలవాడు. బోలెడంత ఆస్తి ఉంది. బ్రాహ్మడు కాదు. ఏం కాకపోతే? ఆయనికి ప్రపంచంలో బ్రాహ్మణా బ్రాహ్మణ వ్యత్యాసాలూ పట్టింపులూ లేవు. ఆయన ఇంటికి బ్రాహ్మలూ హరిజనులూ కూడా వస్తారు. పెద్దపెద్ద ఉద్యోగస్థులు వస్తారు. కవులు వస్తారు. గాయకులూ, నటులూ వస్తారు. రాజకీయవేత్తలు వస్తారు.

అందరితోటే "నా భార్య, నాపిల్ల" అని చెబుతాడు. తాను నూరురూపాయల కాగితం చూసినమొహం కాదని గ్రహించాడు. నగలు కొనిపెట్టాడు. సెకండు క్లాసులో రైలెక్కించాడు. డాక్ బంగళాలో విడిది చేయించాడు. తన కింద నౌకర్లనూ వంటవాళ్లనూ పెట్టాడు.

ఇదంతా తన కెందుకు చేస్తున్నాడో తెలీదు. తన అదృష్ట మనుకుంది. తరవాత తనలో ఏదోచూసి తనని అపరిమితంగా—ఏ మొగాడూ ఏఆడదాన్నీ ఎన్నడూ మోహించనంతగా—మోహించా డనుకుంది.

అతనికి వేరే భార్యా పిల్లలూ ఉన్నారు. వాళ్ళను అతను సరిగాచూడటం మానేసి చాలాకాల మయింది. కొన్నాళ్ళుగా అడ్డమైన ఆడవాళ్లతోటీ తిరుగుతున్నాడని విన్నది. రోజుబేరంవాళ్ల దగ్గిర్నుంచి ఉద్యోగాలు చేసుకునే ఆడమేస్టర్ల వరకూ అన్ని రకాలవాళ్లతోటీ అతనికి సంబంధం ఉంటూ వచ్చింది. ఆ విషయం అతను దాచలేదు. ఎంతో అందమైన ఆడవాళ్ళని ప్రసిద్ధికెక్కినవాళ్ళను కూడా చూశాడు. అటువంటివాడు తనని తెచ్చి ఒక ఇంటో ఎందుకు పెట్టాడూ? ప్రేమఅయి ఉండాలనుకున్నది.

నిజమేమిటంటే, సంసారస్త్రీ లక్షణాలుంటూ జారిణికుండే భావస్వాతంత్ర్యంగల ఆడది అతనికి దొరకలేదు. "ఇది నాభార్య" అని చెప్పుకోవటానికి వీలుంటూ, పదిమంది ఎదటా తనపక్కన కూచోబెట్టుకోవటానికి ఈ మనిషి సరిపోయింది. నిజంగా తాళిగట్టినభార్య కాదు గనక భార్యమాదిరిగా బరువుగా ఉండదు. నడివీధిలోఉన్న మనిషిగనక కృతజ్ఞతగా ఉంటుంది. డబ్బు మొహం చూడనిదిగనక తన డబ్బుచూసి ముగ్ధురాలై పోతుంది... ఇవే అతన్ని ఆకర్షించిన విషయాలు.

కాని ఈవిషయం కనుక్కోలేక మొదట్లో తన అదృష్టము అనుకుంది. ఎంతకాలమని తన అదృష్టాన్ని మెచ్చు

కుంటుంది. తన గొప్పతనమే ననుకొంది. తనలో ఏదో ఆధిక్యత ఉందనీ, ఆ ఆధిక్యత చూసి దానికి దాసుడైనాడనీ అనుకుంది.

ఈమాట అనుకున్న తరువాత ఆత్మవిశ్వాసం—దాదాపూ అంతరించిపోయిన ఆత్మవిశ్వాసం—మళ్ళీ తిరిగి వచ్చింది. ఇంతకాలానికి తనకుతగ్గ మగవాడు దొరికాడు. తనకు తగినస్థాయిలో డబ్బుఖర్చుపెట్టే అవకాశం దొరికింది. అతను "నా భార్య" అని చెబుతున్నప్పుడు తను భార్యాత్వాం ఎందుకు వృథాపోనివ్వాలి. అతని దగ్గిరికి వచ్చేవాళ్లంతా తనను ఎంతో గౌరవంగా చూస్తారు. రెండుమూడు వందలు సంపాదించేవాళ్లు కూడాను! మొదట్లో ఇదిచూసి నివ్వెరపడింది. కాని రోజూ రుజువయే విషయంగురించి ఎంతకాలం నివ్వెర పడటం? ఈ పరిస్థితులకు అలవాటై పోసాగింది.

డబ్బుమహత్తు తెలిసిరాసాగింది. ప్రపంచంలో అనేక రకాల గొప్పతనాలున్నై. కొందరి ప్లీడరీలోనూ, వైద్యం లోనూ గట్టివాళ్ళు. కొందరు కళల్లో గట్టివాళ్ళు, కొందరు తలలుమార్చటంలో గట్టివాళ్ళు. కాని అసలు గట్టితనం డబ్బులో ఉంది. డబ్బు కొండమీది కోతిని తెస్తుంది, అది వింతగాదు; డబ్బు ఆకోతిని మనిషి చేసేస్తుంది...తనకు పరిచయం అయేవాళ్లలో ఇతర గట్టితనాలన్నిటినీ తృణీకరించి డబ్బును నమ్ముకోవటం నేర్చుకుంది. ప్రపంచంలో రెండే రకాల మనుషులు : గొప్పవాళ్లూ, సాదావాళ్లూ. గొప్ప వాళ్లదగ్గిర డబ్బుంటుంది. మిగతవాళ్లదగ్గిర ఉండదు. తను గొప్పవాళ్లలోది.

ఈ విషయం తన బంధువుల విషయంలోనే రుజువు చెయ్యటానికి ఉపక్రమించింది. కన్నవారివైపు బంధువుల్ని తన దగ్గిరికి ఉత్తరాలద్వారా ఆహ్వానించింది. మొదట్లో కొద్దిమందే వచ్చారు. రానురాను దాదాపు అందరూ వచ్చారు. తన గొప్పతనం కొంత తమకూ్కడా రాచుకున్నారు. తను ఇచ్చిన బహూకృతులు స్వీకరించారు. అంతో ఇంతో చేబదుళ్ళుకూడా పుచ్చుకుని పోసాగారు... తాను చేసినపనికి సాంఘిక సమ్మతికూడా లభించింది. ఇంకేం?

డబ్బుమహిమ ఈవిధంగా రుజువుచేసుకుని మామూలు మనుషుల్నిగురించి ఆలోచించటం మానేసి గొప్పవాళ్ల ప్రపంచంలో పడింది. సంపాదనలో తేడాలనుబట్టి ఎవరి నెంతదూరంలో ఉంచాలో చక్కగా—ఒక విద్యగా—అభ్యసించింది. ఊళ్లో ఉన్న పది పెద్దకొంపల్లోనూ ఏంజరిగినా తనులేకుండా జరగదు. ఎవరు ఏ రవ్వలకమ్మలు చేయించినా, ఏ టిస్యూచీరె కొన్నా, గొప్పపిల్లకు ఏగొప్ప సంబంధం కుదిరినా, ఊళ్లోకి ఏ ఐ. సి. ఎస్. ఉద్యోగివచ్చినా ముందు తనకు తెలియాలి.

"ఇది రాబట్టే ఆముండాకొడుకు బొత్తిగా భార్యాబిడ్డల్ని చూడకుండా ఉన్నాడు." అని అన్నవాళ్ళు లేకపోలేదు. అది తనకు కీర్తేనని భావించింది. అందులో తన అఖండవిజయమే చూసుకుంది. తన ప్రపంచం అవతల ఎంతమందికో ఎన్నో అవకతవకలు జరుగుతై. ఎవరిఖర్మ వాళ్లది.

"మీారే నాకు ప్రపంచంకాదు. నాకివతల బ్రహ్మాండమైన వాళ్ళున్నారు." అని తన అయినవాళ్లకు చూపించింది. ఒకప్పుడు దర్పంగా తనదగ్గిరికివచ్చిన బంధువులిప్పుడూ విన

యంగా భయభక్తులు ప్రకటిస్తూవచ్చారు. వాళ్ళు లొంగిన కొద్దీ తన నిడుపు పెంచింది. ఒక్కొక్కరే జారిపోయినారు.

పిల్ల, వనజాక్షి ఎదిగివచ్చింది. పెళ్లి చెయ్యాలి. ఉన్న గొప్పసంబంధాల్లో ఏదో ఒకటి అవుతుంది. ముఖ్యమైన విషయం ఏమిటంటే పిల్లకు లక్షాధికారి లక్షణాలు అలవరచటము. తను దరిద్రంలో పుట్టికూడా నేర్చిన లక్షణాలు వనజాక్షికి రాకపోతాయని భయంలేదు. సులభంగానే వచ్చినై కూడానూ.

అయితే పేకలమేడ ఒక్కసారిగా కూలింది. అతను ఏదో అర్జంటుపనిమీద ఇంటికివెళ్లాడు. జబ్బు చేసింది. బరువయింది. చచ్చిపోయినాడు. అప్పటికప్పుడు ఆస్తంతా పెళ్లాం పిల్లలు రాయించుకున్నారు.

వీధిలో నిలబడింది. ఇంటో వస్తువులున్నై. డబ్బు లేదు. వొంటిమీద నగలున్నై. అంతే. నలభై దాటినై. తనని ఎవరు చేపడతారు? తనకీ నరకానికీ మధ్య ఎవరడ్డం నిలబడతారు? బంధువులు అంతా జారారు. వాళ్లకిచ్చేటందుకు తనదగ్గరేముంది? తనకు పిన్నులూ, వొదినెలూ, అత్తలూ, అమ్మమ్మలూ అయిన గొప్పవాళ్ళు?... పరామర్శించటానికి అందరూ వచ్చారు. మర్నాటినుంచీ ఎవరూ అయిపు లేదు. నౌకర్లనందర్నీ వెళ్లగొట్టి చిన్నఇల్లు తీసుకుంది. గొప్పవాళ్ల ఇళ్లచుట్టూ చాంద్రాయణం ప్రారంభించింది. ఎవరికీ తనతో స్థిమితంగా మాట్లాడే టైములేదు, పాపం. తనను డ్రాయింగురూములో కూచోబెట్టి భోజనాలకు వెళ్లారు. తాము కారులో సినిమాలకు బయల్దేరుతూ, 'మళ్లీ కనిపిస్తా

వుగా?' అన్నారు. అదివరకల్లా రోజూ తనకోసరం ఎదురు చూసేవాళ్లే, "ఎప్పుడైనా కనిపిస్తూ ఉండు. ఆయన పోయి నాడని ఎడమైపోకు" అని ఆతిథ్యంఇచ్చి ఆమాటమీద తను రోజూ వస్తూపోతూంటే మొహాలు మాడ్చుకున్నారు.

గొప్పవాళ్ల వైభవం తన జన్మకు అయిపోయింది.

పిల్లకు పెళ్ళికాలేదు. "కాకుండానే చచ్చాడు, వాడి చావునిచ్చావుగానూ!"

వనజాక్షిని గొప్పవాడు చేసుకునే ఆశపోయింది. కొద్ది వాడు చేసుకునే ఆశకూడా త్వరలోనే పోయింది. అసలు పెళ్ళిఅయే ఆశేపోయింది——

వనజాక్షిని ఇప్పుడెవడో ఉంచుకున్నాడు. ఏదో కంపెనీలో హార్మోనియం వాయిస్తాట్ట——తాగివచ్చి చచ్చేట్టు కొడతాడు.

ఏం కొట్టినా తనకేమీ కనిపించదు, వినిపించదు—అట్లా అరుగుమీద కూచుని ఏమిటో ఆలోచిస్తుంది. ఏమిటాలోచి స్తుంది? అడుగుదామా అనుకుంటాను...

అయినా మనకెందుకు? చూస్తూచూస్తూ మురికిగుంట నెవడు కెలుకుతాడు ?

——o——